

“Ruimte waar het licht kan komen”

nav Joh 9:1-14, ds Marleen Kool

Paaskerk Baarn 29 juni 2014 Dominicusviering samen met de Maria Koningin gemeenschap

1. Het bijbelse verhaal over God begint daarmee: met Adem en Licht.

Toen aarde en hemel in wording waren, alles nog leeg en chaotisch was, woest en onbewoonbaar, toen, haalde God diep adem voordat hij begon te spreken. *Gods adem wervelde rond...* zo vertelt Genesis.

Dan begint de Eeuwige te spreken en zegt: licht. Een vast en zeker *zeggen* was het. Met licht begint hij orde te scheppen in de chaos. Dan komt God uit zijn verborgenheid te voorschijn, knielt neer op de vochtige aardegrond, leem, en uit dat leem kneedt hij een mens, hij buigt zich over dat mensenkind ademt diep en blaast levensadem in zijn neus. Zo wordt jij, zo worden u en ik, een levende ziel. Het is dit prachtige geloofsverhaal, dit tedere scheppingsbeeld waar wij mensen, als beeld dragers van die Schepper God mee op weg mogen en wat ons op een of andere wijze raakt en verbindt zoals wij hier samen zijn.

Mensen levend van Adem en Licht. Mensen van God gegeven.

2. En het gaat niet meer bij ons vandaan: dat oerverlangen naar licht.

Maar er kan onderweg, gaande ons leven, wel veel passeren wat het licht van het begin overschaduwet. Wat maakt dat je het niet meer zo goed kunt zien, of het misschien niet meer zo goed verdraagt...

Mensen kunnen op zoveel manieren beschadigd raken in hun ziel, door wat hen van buiten af is aangedaan of is overkomen:

Als kind leerde je niet wat liefde was, je moest goed presteren om gezien te worden, je verlangen naar intimiteit en wat warmte werd beschadigd. Of later in je leven: je voelt je onveilig, vaak alleen met je gedachten, je denkt de enige te zijn met grote vragen naar zin en samenhang. Teleurstellingen, de butsen en deuken die je op doet en hebt opgedaan in contact met mensen, thuis, op je werk, in de kerk,

op school of op straat, ze kunnen het licht van het begin doven...
maken dat je het allemaal niet zo meer ziet...dat het donker steeds
meer ruimte in neemt in je bestaan...

Zo ook in het verhaal van de blinde van vandaag.

3. Daar zit hij, buiten de tempel.

Nog nooit had hij de zon gezien of het gezicht van zijn moeder. De
zuilen van de tempel had hij alleen maar betast met zijn handen. Hij
had geen beeld van de bergen, van de zee, het licht door de ramen
, de sterren aan de hemel of een spelend kind op het plein...

Hij zag niet, wat erger misschien nog was: hij werd ook niet gezien.
Over het algemeen wordt hij alleen maar bekeken en wordt er niet
met maar over hem gepraat...Wie niet wordt gezien, niet wordt
aangesproken of aangeraakt, dooft van binnen uit...dat geldt niet
alleen voor deze blinde, dat is herkenbaar ook voor ons. Hoe vaak
gebeurt het dat je het gevoel hebt, echt gezien te worden, echt
gehoord en verstaan? Hoe vaak lukt het ons om een ander echt te
zien, te horen en te verstaan?

Het zijn kostbare momenten als het gebeurt...als je merkt dat die
ruimte soms even ontstaat...

Zoiets overkomt de blinde man die daar zit bij de uitgang van de
tempel. 'Jezus zag hem in het voorbijgaan', staat er letterlijk.
Vorbijgaan, dat is een woord dat in de bijbel bij God hoort. Je ziet
hem nooit in het gezicht, alleen in het voorbijgaan...van achteren.
Jezus ziet wat God ziet...Mensen in het donker....in de hoeken, aan
de rand...Ik ben het licht van de wereld zegt hij...spuwt op de grond
mengt zijn speeksel met wat aarde en zalft het slijk op de ogen van
de man... Zoals Jezus te werk gaat, hem aanraakt een aanspreekt,
herinnert ons aan het scheppingsverhaal in Genesis...hoe God de
mens als een pottenbakker boetseert uit aarde en water.

Waar de leerlingen zich druk maken -de vraag naar de oorzaak
van de blindheid van deze mens.-...kijk Jezus liever vooruit:
Hij vraagt niet, waar komt het donker van deze mens vandaan,
maar: hoe kan het weer licht worden voor hem?

Wat maakt dat in een gesloten, een donker bestaan weer wat licht kan binnen vallen?

In deze kleine vertelling zie ik een paar handvatten:

Het is nodig dat je merkt dat je niet alleen bent. Er moet wel iemand zijn, die jou ziet zitten. Iemand die vraagt en doorvraagt, kijkt en doorziet... iemand die de wacht houdt als jij de verbinding wat kwijt lijkt te raken, iemand die het opmerkt dat je zoekt naar uitzicht, naar een nieuwe verbinding, dat je jezelf, je omgeving, God wat uit het oog verliest...

En er is nog iets wat die ruimte schept:

dat heeft te maken met lef, met durven gaan, het er op wagen ..ga het water maar in zegt Jezus...Dompel je maar onder...in dat bronnenbad van Jezus...

Een mooi beeld gebruikt Johannes hier: Het water van Siloam, dat is het water van de Gezondene, van de Messias, de door God Gezondene. Ga er maar in staan, neem het aan als een woord voor jou: jij bent een kind van God...gezien en gekend...

Dat gebeurt ook als wij brood en wijn delen...dan dompelen we ons er in onder in wat van Jezus, wat van God is. Dan brengen we het ons weer te binnen...dat wij het zijn die ons voegen in die stroom van mensen op weg naar een wereld van vrede, liefde en gerechtigheid.

Dat doen we niet zomaar...we drukken daarmee ook ons verlangen uit, onze bereidheid, de weg van Jezus, de weg van liefde, in ons leven, meer ruimte mag krijgen.

Als de blinde man uit het water komt zijn hem de ogen geopend. Hij weet van binnen dat hij leven mag. Hij wordt zelf lichtdrager. *Ik ben* het echt zegt hij tegen de mensen die niet zien, niet geloven dat hij het is...

Zo krijgt de geschiedenis van geloven altijd weer een vervolg, door dit soort kostbare momenten van gezien worden, van weer mens worden.

Zo in dit soort onopvallende, heilige momenten ontstaat het: ruimte waar het licht kan komen. Een mens, jij wordt gezien. Aangerakt. Een klein teder gebaar. waarin je merkt: Jij mag er zijn. Er is toekomst...

Je zou denken dat iedereen nu blij is voor deze man...maar nee...de verwarring is groot om wat Jezus doet...Hij heeft namelijk een bordje omver gelopen....Het was immers op sabbat dat hij klei heeft gemaakt en deze mens heeft aangerakt. Liever hadden ze gehad dat Jezus, dat niet had gedaan....

Het is ook niet eenvoudig – dat kunnen wij herkennen, om een vaste structuur los te laten, om je denk-, geloof s-of leefmodel wat te laten vieren...Zonde is dat eigenlijk...Want als God voorbij gaat, gebeuren er altijd onverwachte dingen...worden mensen van binnenuit veranderd...

Het heeft te maken met wat Jezus ergens zegt: wie zijn leven behoud zal het verliezen maar wie het verliest zal behouden worden.

Ruimte maken voor licht, je ziel levend houdend, mens zijn, zo versta ik dat, heeft te maken met toevertrouwen, je hoeft niet bang te zijn voor het donker, in jou is het gelegd, ruimte waar het licht kan komen...Het is de Eeuwige die jou zo boetseerde en de Eeuwige laat nooit het werk los wat zijn hand begonnen is. Amen.